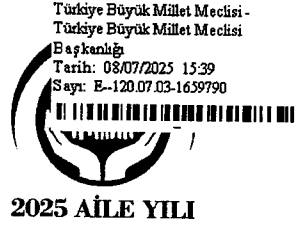

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-16500497
Konu : Soru Önergesi (7/19896-7/26169)

ACELE

7/19896 GK 59
7/26169 GK 137

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 06.12.2024 tarihli ve 1542881 sayılı yazınız.
b) 09.04.2025 tarihli ve 1608670 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/19896 ve 7/26169 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/19896 Cevap Metni (5 Sayfa)
- 2 - 7/26169 Cevap Metni (3 Sayfa)

**Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN'e Ait 7/26169 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Türkiye’de kadının güçlenmesi konusunda ulusal mekanizma olan Bakanlığımızca uygulamaya konulan ve **2024-2028 yıllarını** kapsayan “**Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı**”nda 2028 yılına kadar kadınların ekonomik alanda güçlenmesine yönelik olarak belirlenen politikalar; kadınların çalışma hayatına daha aktif katılım sağlaması ve değişen işgücü piyasası dinamikleri doğrultusunda ekonomik hayatta söz sahibi olmasını sağlamak temel amacıyla kurgulanmıştır. Bahse konu belge, kadınları ve kız çocuklarını her alanda güçlendirmek amacıyla kurumlar arası iş birliğini geliştirmek üzere Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği politika eksenleri çerçevesinde oluşturulmuştur.

Bahse konu dokümanın ‘Ekonomi’ başlığı altında belirlenen temel amaç, kadınların ekonomik olarak güçlenmesini sağlamak ve değişen işgücü piyasasına tam, eşit ve etkin katılımlarını desteklemektir. Bu doğrultuda, dokümanda belirlenen politika eksenleri aşağıda sıralanmaktadır;

1. Kadınların işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve insana yakışır işlerde istihdamlarını artırmak için mevzuatın gözden geçirilerek iyileştirici düzenlemeler yapılması,
2. Kadınlara ve kız çocuklarına, ikiz dönüşüme (yeşil ve dijital dönüşüm) uyumlu işgücü piyasasında ihtiyaç duyulacak yeni beceri ve yetenekler kazandırılması,
3. Sürdürülebilir kalkınma için kadınların ekonomik güçlenmelerini desteklemek amacıyla eşitlik ve kapsayıcılık temelinde kamu ve özel sektörün dönüşümünün sağlanması,
4. Kadın girişimciliğinin her alanda desteklenmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması,

Kadınların istihdama katılımını desteklemeye yönelik çalışmalar kapsamında, ev içi bakım yükünün hafifletilmesi ve iş-aile yaşam dengesinin güçlendirilmesi gibi konular Bakanlığımız tarafından önem verilen başlıklar arasındadır. Bu kapsamda, kadınların ekonomik güçlenmesini sağlamak amacıyla, değişen iş gücü piyasasına tam, eşit ve etkin katılımlarının teşvik edilmesi hedeflenmiştir.

Söz konusu planda 1. Strateji olarak “*Kadınların İşgücü Piyasasına Girişlerini Kolaylaştırmak ve İnsana Yakışır İşlerde İstihdamlarını Arttırmak İçin Mevzuatın Gözden Geçirilerek İyileştirici Düzenlemeler Yapılması*” hedefi belirlenmiştir. Bu strateji kapsamında, bakım sorumluluklarının gerek ebeveynler arasında gerekse kurumsal bakım hizmetleri yoluyla paylaşılmasına yönelik mevcut destek ve teşvik mekanizmalarının, ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesini öngören spesifik faaliyetler bulunmaktadır.

Söz konusu faaliyetlerin yanı sıra, kadınların işgücüne katılımını engelleyen yapısal ve toplumsal faktörlerin giderilmesine yönelik olarak ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içinde yürütülen çalışmalar, eylem planının uygulama dönemi boyunca sürdürülecek olup; bu alandaki mevcut iş birliği mekanizmalarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımız görev alanı kapsamında yürütülen projeler ve faaliyetler ise;

- Bakanlığımız tarafından kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi amacıyla ‘Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi’ ve ‘Türkiye’de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi’ yürütülmüştür. Hâlihazırda ise

‘Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi’, ‘Hobin İşin Olsun Projesi’ ve ‘Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi’ devam etmektedir.

- Bu projelerin yanında kadınların ekonomik ve toplumsal hayata katılımlarının güçlendirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile “Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü” ve TÜBİTAK ile “Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü” imzalanmış olup, “kadingirisimci.gov.tr” internet sitesi erişime açılmıştır. Bahse konu internet sitesinde Kadın Kooperatifleri Ağına kayıtlı kadınlar için “Ben De Varım” uygulaması hayata geçirilmiştir. Ayrıca, kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı iş birliğinde imzalanan “Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İş Birliği Protokolü” çerçevesinde çalışmalar yürütülmektedir.
- Bu çalışmaların yanı sıra; kadın istihdamının artırılması, kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile “IPARD Programına İlişkin İş Birliği Protokolü”, İŞKUR ile “İş Pozitif Programı İş Birliği Protokolü”, OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ile “OSTİM İş Birliği Protokolü”, Hepsiburada ile “Türkiye’nin Girişimci Kadınları İşbirliği Protokolü”, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile “Kadınların ve Engelli Bireylerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü” ve Reges Elektrik ile “Kadınlar için Enerji Okulu İşbirliği Protokolü” imzalanmış olup, Protokoller kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.
- Bakanlığımız görev alanı kapsamında, kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla özel sektör iş birliğinde çeşitli çalışmalar da yürütülmektedir. Bu kapsamda:
 - ✓ Kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi amacıyla Bakanlığımız ile Hepsiburada arasında “Türkiye’nin Girişimci Kadınları İş Birliği Protokolü” imzalanmıştır. Protokol çerçevesinde, yeni uygulama ve destek mekanizmaları aracılığıyla Türkiye’de girişimci kadın sayısının artırılması ve bu yolla kadın istihdamının güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu iş birliğiyle, girişimci kadınların e-ticaret alanındaki bilgi, beceri ve faaliyetlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması öngörülmektedir.
 - ✓ Enerji sektöründe kadın istihdamının artırılması ve temsiliyetinin güçlendirilmesi amacıyla, Bakanlığımız ile Reges Elektrik Enerjisi Perakende Satış Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında “Kadınlar İçin Enerji Okulu İş Birliği Protokolü” imzalanmıştır.

Kadınlara yönelik istihdam, iş gücü ve işsizlik oranlarına ilişkin istatistiki veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmaktadır. TÜİK tarafından kadın ve erkeklere ilişkin karşılaştırmalı istihdam ve iş gücü verileri Türkiye geneli veya bölgesel düzeyde yayımlanmaktadır.

TÜİK tarafından gerçekleştirilen Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre:

- Haziran 2023 döneminde, kadınların iş gücüne katılımı 11 milyon 736 bin kişi olarak gerçekleşmiş; bu kadınların 10 milyon 273 bini istihdam edilmiştir.
- Haziran 2024 döneminde ise iş gücüne katılan kadın sayısının yaklaşık 420 bin kişi artarak 12 milyon 154 bine, istihdam edilen kadın sayısının ise yaklaşık 410 bin kişi artarak 10 milyon 683 bine ulaştığı gözlemlenmektedir.

Bu artış oranlara yansıtıldığında:

- Kadınların iş gücüne katılım oranı, %35,5’ten %36,5’e,
- Kadın istihdam oranı ise %31,1’den %32,1’e yükselmiştir.

Diğer taraftan, Ülkemizde özel sektörde engelli istihdamının takip ve denetimi Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü yetkisi ve sorumluluğundadır. Kamuda engelli istihdamının ise nesnel ölçütlere dayandırılması, hak ihlallerinin önüne geçilmesi ve engelli bireylerin eğitim durumlarına uygun kadrolarda istihdamlarının desteklenmesi amacıyla 2011 yılında mevzuat değişikliğine gidilmiş ve her kurumun kendi sınavını düzenlemesi şeklinde işleyen yerleştirme süreci, merkezi sınavın (Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı-EKPSS) uygulamada yerini alması ile sonlandırılmıştır. Sınava katılım sağlayan engelli bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda sınav düzenlemeleri ile birlikte tüm engel gruplarının sınava katılımı sağlanmış; adaylar eğitimleri, tercihleri ve aldıkları puanlar doğrultusunda kamuya memur olarak yerleşme fırsatını elde etmiştir. Bu kapsamda; 50'si kadın 222'si erkek olmak üzere 272 engelli birey Hakkâri ilinde memur olarak istihdam edilmiş durumdadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görev ve faaliyet alanı içerisinde bulunduğundan Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.